

Натисніть тут, щоб

КУПИТИ КНИГУ НА САЙТІ

або

замовляйте по телефону:

(0352) 28-74-89, 51-11-41

(067) 350-18-70

(066) 727-17-62

Н.О. Будна
М.В. Беденко

МАТЕМАТИКА

4 клас

Підручник

Друге видання, виправлене і доповнене

*Рекомендовано
Міністерством освіти і науки України*

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

УДК 51(075.2)
ББК 22.1я71
Б90

Рецензенти:
кандидат педагогічних наук, доцент
Н.В. Воскресенська
кандидат педагогічних наук, доцент
М.В. Козак
вчитель вищої категорії, старший вчитель
Н.Б. Шост

*Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(лист Міністерства освіти і науки України №1/11–5273 від 13.07.2009 р.)*

Будна Н.О., Беденко М.В.

Б90 Математика: Підручник для 4 класу / 2-ге вид., виправл. і доп. —
Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. — 176 с.

ISBN 978-966-10-0682-8

Змістове наповнення підручника відповідає Державному стандарту початкової загальної освіти та чинній програмі.

Для учнів 4 класу.

УДК 51(075.2)
ББК 22.1я71

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва*

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

- 17.** — завдання для класної роботи;
- 21.** — завдання для домашньої роботи;
- 30.** — завдання підвищеної складності;
- — порівняй;
- — межа матеріалу уроку.

ISBN 978-966-10-0682-8

© Навчальна книга – Богдан,
майнові права, 2011

ПОВТОРЕННЯ І УЗАГАЛЬНЕННЯ МАТЕРІАЛУ ЗА 3 КЛАС

1.

В одній гривні 100 копійок.
1 грн = 100 к.

Запиши у копійках.

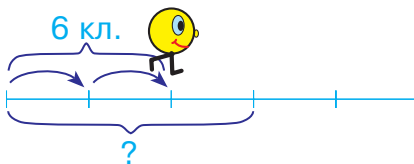
2 грн = к. 5 грн = к. 7 грн = к.
4 грн = к. 9 грн = к. 10 грн = к.

2. Довжина стрибка кенгуру 12 м. Скільки метрів подолає кенгуру трьома такими стрибками?

3. Розташуй літери в порядку зростання чисел і прочитай слово.

І	Л	Е	Т	А	Р
275	257	572	527	752	725

4. Колобок подолав 6 клітинок двома однаковими кроками. Скільки клітинок він подолає трьома такими кроками?

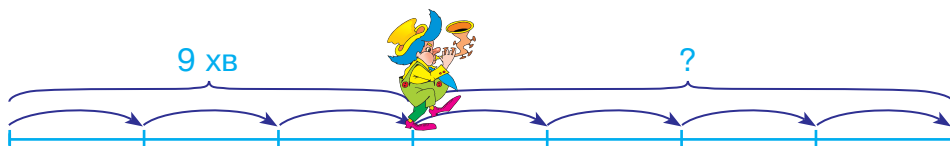
5. У цій рівності два числа замінили літерами. Яка літера позначає більше число?

$A + 1 = B$

6. Знайди значення виразів, виконуючи дії у вказаному порядку. Пригадай правила виконання дій у виразах з дужками і без дужок.

$\overset{2}{40} - \overset{1}{5} \cdot 4$	$\overset{1}{6} \cdot \overset{3}{6} + \overset{2}{6} : 3$	$\overset{2}{42} - (\overset{1}{42} - 24)$
$88 + 8 : 4$	$3 \cdot 4 + 4 \cdot 3$	$27 : (27 : 3)$

7. Музикант зіграв три однакові за тривалістю мелодії за 9 хвилин. За скільки хвилин він зіграє 4 такі мелодії?

8. Виконай ділення і з допомогою відповідей розшифруй слова.

К
3

С
4

В
5

О
6

Н
7

А
8

Л
9

$10 : 2 = \boxed{5} \boxed{В}$

$9 : 3 = \boxed{} \boxed{}$

$16 : 4 = \boxed{} \boxed{}$

$12 : 2 = \boxed{} \boxed{}$

$18 : 3 = \boxed{} \boxed{}$

$30 : 5 = \boxed{} \boxed{}$

$15 : 3 = \boxed{} \boxed{}$

$18 : 2 = \boxed{} \boxed{}$

$8 : 2 = \boxed{} \boxed{}$

$14 : 2 = \boxed{} \boxed{}$

$24 : 4 = \boxed{} \boxed{}$

$21 : 3 = \boxed{} \boxed{}$

$16 : 2 = \boxed{} \boxed{}$

$12 : 3 = \boxed{} \boxed{}$

$24 : 3 = \boxed{} \boxed{}$

9. Прочитай вирази. Перевір, чи правильно знайшли їх значення.

$18 : 6$ $15 : 5$
 $12 : 3$ $27 : 3$

→

		3		3			
			4		9		

Виконай множення усно, записуючи в зошиті лише відповіді.

$8 \cdot 4$ $4 \cdot 4$ $7 \cdot 6$ $8 \cdot 3$
 $3 \cdot 5$ $6 \cdot 5$ $2 \cdot 6$ $5 \cdot 5$

10. Мама купила 4 однакові загальні зошити, заплативши за них 8 грн. Скільки гривень коштують 3 такі зошити?

11. $5 \cdot 4 - 8 : 2$ $24 - (12 - 6)$ $36 : 4 \cdot 3$
 $16 : (2 \cdot 2)$ $36 - 36 : 3$ $4 \cdot 3 + 4 \cdot 4$

12. Виконай ділення усно, записуючи в зошиті лише відповіді.

$60 : 6$ $81 : 9$ $40 : 5$ $36 : 4$
 $90 : 3$ $32 : 8$ $56 : 7$ $45 : 5$

13. Запиши в копійках.

$2 \text{ грн } 54 \text{ к.} = \boxed{} \boxed{} \boxed{} \text{ к.}$

$8 \text{ грн } 06 \text{ к.} = \boxed{} \boxed{} \boxed{} \text{ к.}$

$4 \text{ грн } 80 \text{ к.} = \boxed{} \boxed{} \boxed{} \text{ к.}$

$9 \text{ грн } 99 \text{ к.} = \boxed{} \boxed{} \boxed{} \text{ к.}$

14. Маса кавуна 8 кг. За обідом з'їли $\frac{1}{4}$ частину кавуна. Скільки кілограмів кавуна з'їли?

620. Виконай множення письмово. Перевір себе, відшукавши добутки серед поданих нижче чисел.

$$\begin{array}{r} 123414 \\ \times \quad 2 \\ \hline \end{array}$$

482 448

$$\begin{array}{r} 142301 \\ \times \quad 3 \\ \hline \end{array}$$

691 563

$$\begin{array}{r} 120612 \\ \times \quad 4 \\ \hline \end{array}$$

246 828

$$\begin{array}{r} 230521 \\ \times \quad 3 \\ \hline \end{array}$$

426 903

621. В овочевий магазин привезли 5 т овочів: цибулю, моркву і капусту. Капусти було 1370 кг, моркви — у 2 рази більше, ніж капусти, а решта — цибуля. Скільки кілограмів цибулі привезли в магазин?

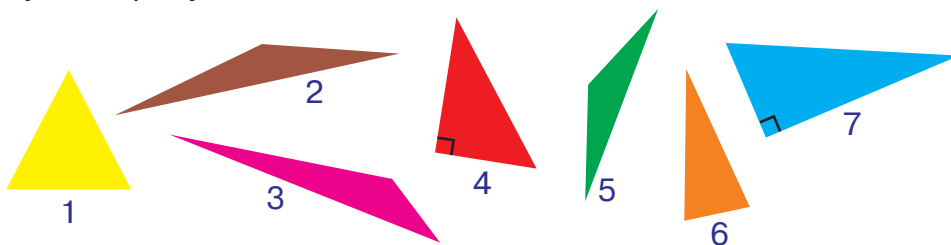
622. $x - 984 = 63 \cdot 5$

$x + 578 = 196 \cdot 3$

623. Склади і розв'яжи задачі за даними таблиці.

Рухомий об'єкт	Швидкість	Час	Відстань
Дика качка	?	2 год	84 км
Альбатрос	60 км/год	3 год	?
Горобець	32 км/год	?	160 км

624. Випиши окремо номери гострокутних, прямокутних та тупокутних трикутників.

625. $42\ 563 \cdot 4$

$12\ 045 \cdot 5$

$140\ 257 \cdot 3$

$16\ 189 \cdot 6$

626. У зеленому господарстві виростили 20 000 квітів: півоній — 4515, айстр — у 2 рази більше, ніж півоній, а решта були троянди. Скільки троянд виростили у зеленому господарстві?

- 627.

$10 \cdot 100$

$60 \cdot 50$

$360 : 10$

$5000 : 1$

$20 \cdot 20$

$8897 \cdot 1$

$4000 : 20$

628. $16\,245 \cdot 3$ $5156 \cdot 4$ $38\,129 \cdot 6$ $46\,210 \cdot 4$

629. У кожній числовій колоні різниця має дорівнювати першому множнику. Виконай обчислення.

$$\begin{array}{r} 2\,7\,4\,6\,2\,8 \\ x 3 \\ \hline \\ - 5\,4\,9\,2\,5\,6 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1\,5\,8\,2\,0\,3 \\ x 5 \\ \hline \\ - 6\,3\,2\,8\,1\,2 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1\,0\,3\,8\,7\,2 \\ x 9 \\ \hline \\ - 8\,3\,0\,9\,7\,6 \\ \hline \end{array}$$

630. Знайди значення виразів, які мають зміст.

5 т 6 ц 25 кг – 3 т 25 кг

5 год – 45 кг

6 дм 3 см – 1 м 4 мм

8 м 420 мм – 1 см

6 км 240 м – 5 км 940 м

1 т – 1 г

631. Не обчислюючи, розстав у даному виразі дужки так, щоб дії виконувались у вказаному порядку.

$$2 \cdot 111 + 39 : 15 - 90 + 35 : 25$$

632. У майстерні було 5000 м тканини. Із цієї тканини пошили 1295 рюкзаків, витрачаючи на кожен рюкзак 3 м. Скільки метрів тканини залишилося в майстерні?

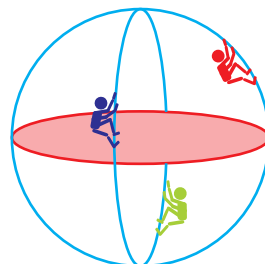
633. Знайди значення виразів $a + b$ і $a \cdot b$, якщо $a = 4973$; $b = 5$.

634. Склади і розв'яжи задачі за даними таблиці.

Рухомий об'єкт	Швидкість	Час	Відстань
Черепаха	24 м/год	2 год	?
Равлик	4 м/год	?	28 м
Кріт	?	6 год	36 м

635. Накреси квадрат зі стороною 3 см 6 мм. Знайди його периметр.

636. Всередині конструкції, що має форму кулі, збудували перекриття. Які чоловічки опинилися нижче від цього перекриття? вище від перекриття?

2) Кіносеанс розпочався о 12 год 50 хв і тривав 2 год 15 хв.
О котрій годині закінчився кіносеанс?

$$12 \text{ год } 50 \text{ хв} + 2 \text{ год } 15 \text{ хв} = 15 \text{ год } 05 \text{ хв}$$

3) Кіносеанс тривав 2 год 15 хв і закінчився о 15 год 05 хв.
Коли розпочався кіносеанс?

$$15 \text{ год } 05 \text{ хв} - 2 \text{ год } 15 \text{ хв} = 12 \text{ год } 50 \text{ хв}$$

1308. Футбольний матч тривав 1 год 45 хв і закінчився о 20 год 55 хв.
Коли розпочався матч?

1309. Із міста одночасно в одному напрямку виїхали два автомобілі. Швидкість першого автомобіля 67 км/год, а швидкість другого — 90 км/год. Через скільки годин відстань між ними буде 92 км?

1310. Знайди середнє арифметичне чисел 2000, 5000, 6000, 7000.

1311. Знайди добутки. Результати перевір дією ділення.

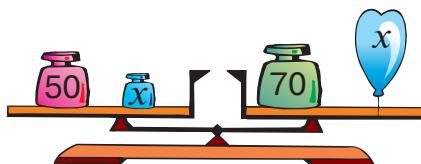
$$8426 \cdot 21$$

$$5183 \cdot 36$$

$$4284 \cdot 124$$

$$1543 \cdot 168$$

1312. Склади за малюнком рівняння і розв'яжи його методом підбору.

1313. Знайди середнє арифметичне чисел 3000, 5000, 8000, 9000.

1314. Тракторист розпочав роботу о 7 год 15 хв і працював 8 год 45 хв. О котрій годині тракторист закінчив роботу?

1315. Розглянь розв'язання задачі на визначення часу.

Книжкова виставка розпочала свою роботу 8 квітня о 10 год ранку, а закінчила — 12 квітня о 17 год. Скільки часу тривала книжкова виставка?

Розв'язання

Виставка розпочалася, коли минуло 7 діб 10 год від початку квітня, а закінчилася, коли минуло 11 діб 17 год від початку квітня.

$$11 \text{ діб } 17 \text{ год} - 7 \text{ діб } 10 \text{ год} = 4 \text{ доби } 7 \text{ год}$$

Відповідь. Книжкова виставка тривала 4 доби 7 год.

1316. Леся Українка народилася 25 лютого 1871 року. Скільки часу минуло з дня її народження до сьогоднішнього дня?

1317. Із двох міст, відстань між якими 560 км, назустріч один одному вирушили два поїзди. Через скільки годин відстань між поїздами буде 280 км, якщо швидкість одного з них 60 км/год, а іншого — 80 км/год?

1318. Виконай ділення з перевіркою.

$$321\ 606 : 18$$

$$210\ 114 : 54$$

$$173\ 925 : 45$$

1319. $x \cdot 100 = 100$ $x : 100 = 100$ $x - 100 = 100$ $x + 100 = 100$

1320. Маса четвертини кавуна 2 кг 750 г. Знайди масу 8 таких кавунів.

1321. Знайди частки і виконай перевірку дією множення.

$$33\ 824 : 28$$

$$189\ 240 : 76$$

$$38\ 688 : 32$$

1322. На фабриці виготовили 427 пар дитячого взуття, що становило сьому частину від усього виготовленого взуття. Скільки всього пар взуття виготовили на фабриці?

1323. Знайди частки письмово.

$$600\ 166 : 326$$

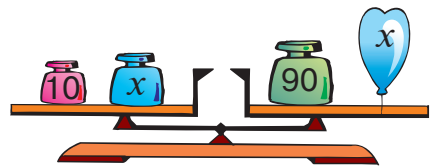
$$245\ 847 : 483$$

$$152\ 192 : 128$$

1324. За 9 годин 18 дівчаток посадили 486 дерев. Скільки дерев посадить одна дівчинка за 4 години, якщо продуктивність праці усіх дівчаток однакова?

1325. $(384 : 32 + 1074) \cdot 5 - 827$

1326. Склади за малюнком рівняння і розв'яжи його методом підбору.

1327. Двоє мотоциклістів одночасно виїхали назустріч один одному і зустрілися через 3 год. Швидкість першого мотоцикліста 48 км/год, а другого — 53 км/год. Яка відстань була між мотоциклістами?

1328. Відомо, що висота зображених блоків відповідає нерівності $A > B + C$. Висоту якого блока визначити найлегше?

1329. Виконай ділення письмово.

$$183\ 616 : 152$$

$$592\ 924 : 653$$

$$145\ 882 : 698$$

1330. За 5 годин 15 хлопчиків посадили 300 дерев. Скільки дерев посадить один хлопчик за 4 години, якщо продуктивність праці усіх хлопчиків однакова?

ЗМІСТ

Повторення і узагальнення матеріалу за 3 клас	3
Нумерація багатоцифрових чисел	19
Чотирицифрові числа	19
Одиниці довжини	22
Одиниці маси	30
П'ятицифрові числа	35
Шестицифрові числа	42
Одиниці часу	43
Додавання і віднімання багатоцифрових чисел. Швидкість. Час. Відстань	61
Додавання і віднімання натуральних чисел	61
Додавання і віднімання іменованих чисел	72
Швидкість. Час. Відстань	76
Множення і ділення багатоцифрових чисел. Площа фігури	83
Множення на одноцифрове число	83
Площа фігури	89
Ділення на одноцифрове число	104
Ознайомлення з дробами. Множення і ділення багатоцифрових чисел, що закінчуються нулями	117
Дроби	117
Множення чисел, що закінчуються нулями	127
Ділення чисел, що закінчуються нулями	134
Множення і ділення багатоцифрових чисел на двоцифрове число	143
Множення на двоцифрове число	143
Ділення на двоцифрове число	149
Міри часу. Повторення вивченого матеріалу	169

Навчальне видання

БУДНА Наталя Олександрівна
БЕДЕНКО Марко Васильович

МАТЕМАТИКА
4 клас
Підручник

*Друге видання,
виправлене і доповнене*

*Рекомендовано
Міністерством освіти і науки України*

Головний редактор *Богдан Будний*
Редактори *Ірина Чорненька, Любов Левчук*
Художник *Валентин Качурівський*
Обкладинка *Володимира Басалиги*
Комп'ютерна верстка *Григорія Шевченка,*
Олександра Хлапова, Надії Магальяс

Підписано до друку 30.06.2011. Формат 70x100/16.
Папір офсетний. Гарнітура Прагматика.
Умовн. друк. арк. 14,19. Умовн. фарбо-відб. 56,76.

Видавництво "Навчальна книга – Богдан"
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців
ДК №370 від 21.03.2001 р.

Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м.Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-06-07; 52-05-48; 52-19-66
office@bohdan-books.com, publishing@budny.te.ua
www.bohdan-books.com